

Біблійний Прапор

«Пошли Своє світло та правду Свою, - вони мене будуть провадити ...»

Псалом 43:3

«Підійміть над Народами Прапора»

— Ісаї 62:10 —

ЗМІСТ:

Чому ми віримо в існування Творця	34
Чому люди бояться другого приходу Христа	43
Після смерті суд	45
Біблія – прекрасна святиня	47

ЧОМУ МИ ВІРИМО В ІСНУВАННЯ ТВОРЦЯ

ВІРА в існування Бога є практично загальною. Хоча деякі люди відкидають існування Бога, а інші стверджують, що сумніваються в Його існуванні, кажучи, що не знають, чи існує Бог, та їх є порівняно так небагато, що можна виправдати твердження, що практично все людство вірить, що існує Найвища Істота – Бог. Ніколи не було знайдено такого народу, який би не вірив у Бога. Це було правдою у всі віки щодо кожного народу, як з високою культурою, так і з низькою. Отже, віра у Найвищу Істоту є практично загальною, тому можна вважати, що віра в існування Бога закладена в самій людській природі, – в будові тіла людини, – а нечисленні винятки можна пояснити як розумові відхилення – спотворення або виродження, про що вчить Святе Письмо: «Безумний говорить у серці своїм: Нема Бога» (Пс. 13(14):1).

ВІРА В БОГА ЗАКЛАДЕНА В ЛЮДСЬКІЙ ПРИРОДІ

Ми стверджуємо, що віра в Бога закладена в людській природі – в будові тіла людини. Ми це можемо бачити в науках психології та френології. Психологія вчить, що віра, поклоніння, шанування і бажання спільності з Богом є частиною людської душі, так само, як частиною душі є любов до близьких осіб і бажання спільності з ними. Френологія іде на крок далі, визначаючи частини мозку, через які виражається віра в Бога, поклоніння Йому і прагнення спільності з Ним. Так, ділянка, через яку виражається релігійна віра, міститься під самою верхівкою чола, що знаходиться над очима; а ділянка мозку, через яку виражається любов, пошана і бажання спільності з Богом, міститься в центрі маківки голови.

Таким чином, будова мозку людини робить її здібною вірити в Найвищу Істоту і шанувати її. З цього ми робимо висновок, що існування Бога, так само, як і людська потреба в їжі, воді, власності, піднесеності, красі, знанні, товаристві і т.п. є необхідною вимогою людської природи, вказуючи на їх існування. Таким чином, виходячи з такої будови і властивостей людського мозку і життя душі, ті, котрі відкидають існування Бога (атеїсти) або ті, котрі кажуть, що вони не знають, чи є Бог (агностики), не можуть пояснити такої будови мозку і виникаючого з нього морального та релігійного почуття обов'язку щодо Бога, вписаного в природу людини. Повторюємо: існування Бога є обов'язковою вимогою моральної та релігійної будови людини – вона вписана в людську природу, тому що людська природа є так створена, щоб була пристосована до моральних та релігійних зобов'язань щодо Бога.

ПРИЧИНА І НАСЛІДОК

Ми маємо ще один доказ існування Бога з іншої точки зору – причина і наслідок. Загально відомо, що кожен випадок має свою причину; тому ми робимо висновок, що кожен випадок повинен мати свою причину; до такого висновку нас змушує наш досвід; тому, без сумніву, наш досвід показує, що кожна подія стала результатом певної причини. Отже, повертаючись від багатьох подій до відповідного числа їх причин, ми остаточно дійдемо до перших подій, які вказують на одну першопричину, яка, по суті, не може мати причини – а тому вона мусить бути вічною. Цю першопричину ми називаємо Богом, або, як каже про це Писання: «Той, хто все збудував [створив], то Бог» (Євр. 3:4).

Тому джерелами будь-яких речей є події, що повинні були мати причини. Візьмімо, наприклад, походження дерев: ми запитуємо себе: де вони беруть свій початок? І відповідаємо: з насіння або галузок. А звідки вони взялися? Відповідаємо: з інших дерев. А звідки взялися вони? З інших дерев – відповідаємо ми. Врешті-решт, в нашому міркуванні ми приходимо до першого роду кожного дерева, і запитуємо себе: де вони беруть свій початок? Відповідь мусить звучати: з перших насінин. А тепер ми запитуємо: а де взяли перші насінини, з яких з'явилися перші дерева? Отже, за появою кожної насінини стояла якась причина.

Тепер давайте так само розглянемо походження кущів, овочів, трав – решти царства рослин, і наші міркування приведуть нас до походження з перших насінин, з яких повстали перші кущі, овочі і трави. Де взяли перші насінини?

Якщо поглянемо на створіння, наділені здатністю пересуватися, – комах, риб, земноводних, птахів, плазунів та інших тварин, – і застосуємо такий самий спосіб міркування, то врешті-решт прийдемо до першого зразка кожного виду і зіштовхнемося з тим самим питанням: де бере свій початок перший представник кожного виду? Так само і з людським родом.

Переходячи таким чином у своєму міркуванні від наслідку до причини, ми доходимо до початку першого екземпляра кожного з тих видів, стаючи таким чином перед багатьма початками перших екземплярів. Де вони взяли? Вони не створили самі себе, тому що це б вказувало на їх існування ще до того, як вони почали існувати. Що ж тоді або хто їх створив? Наше міркування приводить нас до висновку, що була першопричина, що є причиною походження усіх тих перших екземплярів. І якщо це першопричина, то вона не може бути наслідком якоїсь іншої причини. А тому вона мусить бути безпричинною і тому вічною. Цю першопричину ми називаємо *Богом*. Хоча матеріалісти назвали б її несвідомою сліпою силою – матерією. До висновку, який з цих двох поглядів є правильним з точки зору розуму, ми повинні прийти, виходячи з інших міркувань, окрім причини і наслідку.

Деякі намагаються оминати цей аргумент, твердячи про безкінечне слідування причин, намагаючись тим самим відкинути

першопричину. Але це софістика, тому що безкінечна серія другорядних причин не погоджується з поглядом про причину, а причина – це саме те, чого тут вимагає розум. Ті, котрі припускають безкінечну серію причин як заперечення першопричини, насправді відкидають причину в її кінцевому аналізі, тому що погляд про причину, подібно до кожного іншого, вказує на якийсь початок. А безкінечне слідування причин не вказувало б на якусь конкретну причину, що є абсурдним. Тому не може бути безкінечної серії причин. Повинна бути першопричина. Наш розум змушує нас зробити такий висновок, коли ми роздумуємо про речі у Всесвіті у їх початках.

Ті, котрі вдаються до припущення про безкінечний порядок слідування причин, різними шляхами були змушені встановити початок існування, даючи йому різні визначення, – матерія, розум або сила – в залежності від того, який з них найбільше пасує для їх теорій. Ті, котрі відкидають першопричину, забуваючись, змушені її визнати. Ми можемо це побачити на прикладі Генрі Уорда Бічера та Роберта Інгерсола. Як не дивно, найбільш красномовний проповідник Америки і найбільш красномовний агностик були друзями і обмінювались між собою візитами. Під час одного з таких візитів Інгерсола до Бічера, перший висловив глибоке захоплення чудово виконаним глобусом, який стояв у кабінеті Бічера. Після детального огляду і безмежного захоплення щодо техніки, вираженої в точно накреслених континентах і океанах на глобусі, пан Інгерсол запитав: «Хто його зробив?» Користуючись нагодою, пан Бічер, не вагаючись, відповів: «Ніхто. Він сам створився!» Здогадуючись про намір такого зауваження, агностик, прикусивши губи, не промовив ані слова і, зажурившись, невдовзі після цього залишив дім Бічера.



ПОРЯДОК – ПАНУВАННЯ ЗАКОНУ

Вище ми зазначили, що на підставі аргументу причини і наслідку ми не можемо однозначно зробити висновок, що цією першопричиною є особовий Бог. Якщо ми розглянемо лише причину і наслідок, то можемо також припустити, що це може бути сліпа сила. Але інші роздуми, які підказує

нам розум, доказують, що першопричиною є не сліпа сила, а особова істота – Бог. Тепер розглянемо їх по порядку, зауваживши тут, що спільна сила всіх тих аргументів *логічно* доказує, що це є Бог. Тож ми запитуємо: Цією першопричиною є сліпа сила чи розумна істота – Бог? Давайте поглянемо, що в цьому питанні підказують нашому розуму факти, які ми можемо побачити у Всесвіті.

Порядок, який ми спостерігаємо у всій природі, є одним з пунктів, які доказують, що першопричина не є сліпою силою, а розумною істотою, яка вживає сили природи як засоби вираження своєї волі у власному обраному порядку речей. Дивлячись в ясну ніч на небо, ми бачимо сонця незлічених планетарних систем, кожна з яких обертається довкола власного сонця, а кожна планета обертається навколо власної осі і крутиться по своїй орбіті, так само, як планети нашої сонячної системи обертаються довкола власної осі і крутяться по своїх орбітах – а всі ці планетарні системи разом обертаються навколо спільного центру – Альціони, що в Плеядах, згідно останніх наукових висновків.



Кожна планетарна система через певний час повертається на те саме місце по відношенню до кожної планети в кожній іншій планетарній системі – це називається прецесійний цикл. На кожній планеті має місце порядок дня і ночі, пір року, років і т.п., який залежить від орбіти кожної планети, її сонця і відстані до сонця, за винятком тих планет, які мають персні. Тому збереження такого порядку в цих планетарних системах, їх взаємозв'язок зі своїми власними елементами, а також з усіма іншими такими системами, вказує на такий розум, якого сліпа сила, звичайно ж, не має. На підставі

такого чудового порядку у Всесвіті, який складається з планетарних систем, кожна з яких рухається в упорядкованій процесії, ми приходимо до висновку, що першопричина є розумною, тому вона не є сліпою силою, хоча вона і вживає дію сили для збереження такого порядку.

Крім цього, порядок спостерігається в дрібних речах Всесвіту так само, як і у великих. Кожне стебло трави, кожний кущик, кожне дерево, кожний овоч, кожна рослина, кожний плід, кожна квітка, кожна комаха, кожен плазун, кожна риба, кожне земноводне, кожен птах, кожна тварина і кожна людина є прикладом панування закону – порядку, і тим самим вони свідчать про розумну першопричину.

Закон панує в речах фізичних так само, як і в речах моральних. Це натякає на розумну першопричину як законодавця. Закони гравітації, тяжіння, відштовхування, молекулярного притягання, доцентрової і відцентрової сил, світла, тепла, руху, кольору, звуку і т.п., діючи гармонійно, виявляють свою активність в підтримуванні впорядкованого плину природи, що доводить розумну першопричину як виконавця закону. До того ж, ці закони збалансовують один одного і витворюють гармонію у Всесвіті, що виявляє першопричину як розумну і чудово кваліфіковану. Вони також діють по лініях математичних формул з найбільшою точністю і в таких деталях, що найбільші математики неспроможні розв'язувати всі їхні задачі. Це натякає на розумові здібності розумної першопричини, яка посідає незбагненні можливості.

Кожна наука виявляє панування закону – порядку. Про це заявляє астрономія, наводить приклади хімія, ілюструє ботаніка, доводить геологія, показує зоологія і демонструє фізика. Ці науки, висвітлюючи такий порядок, визнають, що першопричина є розумною істотою; бо це є абсолютно неправдоподібно, щоб сліпа сила могла створити Всесвіт з його майже нескінченними впорядкованими влаштуваннями, пристосуваннями, рухами, злагодженістю та функціонуваннями.

Ті, які заперечують, що першопричина є розумною істотою, котра чудово упорядкувала Всесвіт з його безмежністю, так

само, як і з його детальністю, змушені приписувати матерії і силі здібності, які б могла виявляти лише особова істота; бо вони стверджують, що спочатку матерія існувала як туманність, а опісля була задіяна за допомогою тяжіння і тепла – сили; і що ці дві речі (тяжіння і тепло), діючи на туманність, привели в дію інші сили, які після майже незліченної кількості перемін поступово, але сліпо, розвинули Всесвіт, так переповнений доказами мудрості, вищої від людської. Більше того, вони навіть говорять, що ці сили, зрештою, витворили в людині розум – тобто витворили те, чого ці сили самі не мають!

Незважаючи на абсолютну безрозсудність таких поглядів (бо при остаточному аналізі вони означають, що сліпа сила, діючи на матерію, витворила майже безмежні чудеса розуму, які виявляє Всесвіт), цей погляд змушений припускати, що туманність була так влаштована, щоб активувати тяжіння і тепло, тобто, що в туманності був порядок. Звідки взявся той порядок, який сам по собі вже виявляє розум? На це матеріаліст не може відповісти, бо він опустився на дно матеріалізму. Як би він не викручувався, він змушений через свої вихідні передумови прийняти те, що означає порядок – закон, і разом з тим приписувати матерії здатності, які є особовими, оскільки вказують на наявність розуму та волі.

Логіка відмовляється приймати таке твердження і знаходить у тисячу разів більш логічним прийняти єдину альтернативу – що першопричина є розумною істотою; і то настільки розумною, що з нею не може порівнятися жоден інший знаний розум, тому що жоден інший знаний розум не міг би створити майже незліченні чудеса порядку – закону – у Всесвіті. Таким чином, розум змушує нас вірити, що порядок, який панує повсюди у Всесвіті, повстав в розумі надзвичайно розумної істоти. Отже, розум змушує нас зробити висновок, що існує розумний Творець.

У ВСЬОМУ ВИЯВЛЯЄТЬСЯ ЗАДУМ

Цей висновок підкріплюється наявністю задуму у Всесвіті; бо є незчисленні речі в природі, які в своїй будові виявляють задум. В природі існують речі, які засвідчують задалегідь підготовлену придатність для певних майбутніх призначень. Тут ми

користуємося словом «*задум*» в значенні задалегідь підготовленої придатності для майбутніх призначень. Між іншим, ці задуми є благодіючі. Якщо такі задуми існують в природі, то це доводить, що вони повинні мати автора, тобто того, хто спланував і створив їх з певними намірами. Це, очевидно, доводить, що розумна першопричина, окрім розуму, посідає мудрість, доброзичливість, волю та виконавчість, і все це на найвищому рівні.



Численні докази задуму є очевидні (1) в неорганічній природі, (2) в органічній природі і (3) в співвідношенні неорганічної і органічної природи одна з одною. Зауважте, наприклад, задум у фільтруванні дощової води через ґрунт. Під час цього процесу земля не втрачає жодної частинки своїх поживних речовин, необхідної для рослинного росту – калію, кремнієвої кислоти, аміаку і т.д. Навпаки, ґрунт відразу ж поглинає більшість з тих елементів, що знаходяться в дощі, і, таким чином, поповнює ними свій запас для збільшення родючості. До того ж, з дощу повністю поглинаються лише такі елементи, які потрібні для росту рослин. Отже, дощ і ґрунт демонструють пристосованість до призначення – вироблення поживи для людини і тварини. Тут є *наперед визначена пристосованість для здійснення певного майбутнього наміру* в неорганічній природі.

Задум є теж очевидним у сполученні двох газів: кисню і водню, що сполучаються в певних пропорціях для утворення води – так потрібної для життя. Також, крім того, задум є видимий в повітрі, утвореному сполученням кисню, азоту і аргону (та інших елементів – прим. *перекл.*), що так необхідні для життя. Задум проявляється сотнями способів у світлі, теплі і всіх інших силах природи – в їхніх сполученнях для зберігання Всесвіту і роблення його придатним для проживання. Які дива задуму очевидні

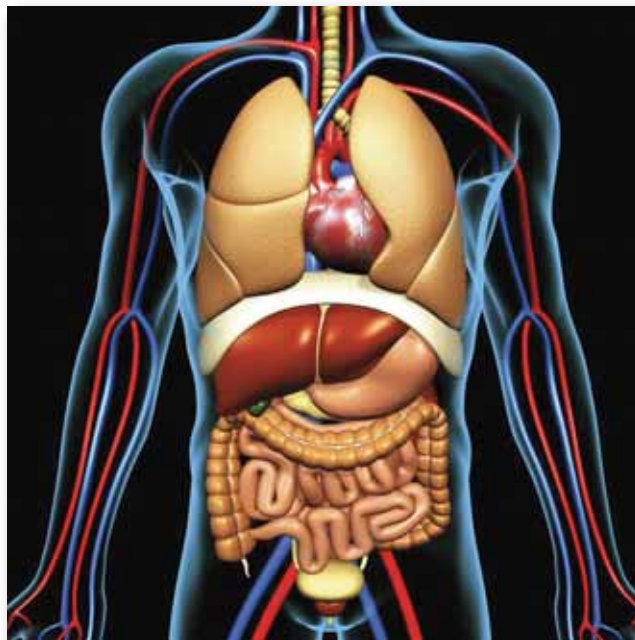
в обертанні Землі по своїй осі, що утворює день і ніч з їх призначеннями для росту, діяльності та відпочинку; а також в кругообігу по своїй орбіті, що послідовно веде до зміни пір року, і то відмінно в північній і південній півкулях!

Інші факти з неорганічної природи теж виявляють задум: чому сплавний ліс несеється до берегів Гренландії, яка дуже потребує його, а не до берегів Англії та Франції, де він не потрібний? Чому ближчі до Сонця планети не мають місяців, тоді як ті значно далі, які потребують більше світла, мають їх? Чому заліза, яке є надзвичайно потрібним металом, є найбільше? Чому пасати* часто тримають хмари осторонь від певних частин Землі, де є достаток дощу, і посилають їх давати дощ в інші місцевості, які, інакше, стали б посушливими? Чому теплі океанічні течії скеровані до північних і південних частин нашої планети, в той час, як холодні океанічні течії прямують до екваторіальних областей? У всіх цих явищах ми бачимо благодійний задум. Таким чином, неорганічна природа є наповнена задумом, і це доводить розумну першопричину, наділену мудрістю, доброзичливістю, волею і виконавчістю.

Якщо поглянути на органічну природу – задум оточує нас повсюди. Чому органи тварин формуються перш, ніж з'являється яка-небудь потреба в їх використанні? Чи не є це задумом – наперед визначеною придатністю до майбутніх призначень? Це спостерігається навіть в рослинному царстві. Наприклад, листок, прикріплений до тичинки липового цвіту, є непотрібним доти, поки маточка з плодом не відірветься від гілки, і тоді листове крило несе її на певну віддаль від стовбура, на якому вона росла, для створення нового росту. Як вийшло, що очі риби були створені в гармонії з законами світла, яке заломлюється у воді? Як вийшло, що долоня руки і підошва стопи мають товстішу шкіру, ніж решта тіла? Як вийшло, що структура руки має таку чудову пристосованість? Як сталося, що око пристосоване до світла і належного зору?

Як сталося, що шлунок і печінка є найбільш дивовижною хімічною лабораторією

* Пасат – вітер, що дме між тропіками цілий рік, в північній півкулі з північно-східного, в південній – з південно-східного напрямку, відділяючись один від одного безвітряною смугою.



на Землі; серце виявляється мало не вічним двигуном, так само, як і найдивовижнішою насосною станцією; кров всмоктує кисень для підтримання життя, вбирає елементи їжі, розподіляє їх по всьому тілу і сприяє заміні вичерпаних клітин, які вона ж і виносить; нирки є найбільшою фільтрувальною установкою; органи мозку думають, усвідомлюють, пам'ятають, люблять, ненавидять і т.д., і т.д., і т.д.; п'ять органів чуття функціонують для потреб людини; чоловічі та жіночі дітородні органи пристосовані до розмноження, а кишечник є найчудовішою каналізаційною системою з існуючих? Як? Хіба все це в своїй будові не доводить наявності задуму – заздалегідь підготовлену придатність для певних майбутніх намірів? Поза всяким сумнівом, задум є очевидним повсюди в органічній природі.

Крім того, присутність задуму виявляється на ґрунті зіткнення між органічною і неорганічною природою. Легені пристосовані до повітря, а повітря – до легенів; світло пристосоване до ока, а око – до світла; вухо пристосоване до звуку, а звук – до вуха; запах пристосований до носа, а ніс – до запаху; смак пристосований до язика, а язик – до смаку; їжа – до шлунку, а шлунок – до їжі. Сонце, день і ніч, пори року, вода і клімат пристосовані до тваринного і рослинного життя, а тваринне і рослинне життя до них – всюди передбачена відповідність до майбутніх намірів.

Таким чином, задум оточує нас повсюди, і він усюди доводить наявність автора, який працював по принципу пристосу-

вання засобів до намірів, і підготував їх перш, ніж настала в них потреба. Це засвідчує розумну першопричину, яка є мудрою, сильною, доброзичливою, вольовою і добродійною в своїй діяльності! Отже, причина і наслідок, сполучені з порядком і задумом, доводять, що існує мудрий, сильний, доброзичливий, вольовий і добродійний Бог; тоді як будова механізму мозку людини робить для неї необхідними (за винятком деяких відхилень) віру в Бога і Його шанування. Ці твердження доводяться самим розумом, зовсім не беручи до уваги відкриття. Якби вони були належним чином представлені, то ніколи не були б успішно атаковані.

ПРИРОДА ЛЮДИНИ ДОКАЗУЄ ІСНУВАННЯ БОГА

Існування людської інтелектуальної, моральної і релігійної природи також підтверджує існування Бога. Ми знаходимо людину здібною до міркування над глибокими і важкими для зрозуміння питаннями. Ми виявляємо її здатною до винаходу фізичних і розумових речей. Вона здібна до вчинків високої моральності, доброти і самозречення. Вона наділена почуттям обов'язку перед законом. Вона відчуває свою залежність від вищої влади. Тому вона пристосована до інтелектуального, морального і релігійного життя. Все це є явищами внутрішнього життя, і є такими ж реальними для нас, як і зовнішні явища. Ці факти не можуть бути відкинені, хіба що хтось відкидає реальність людської природи. Таким чином, ми не можемо заперечувати дійсності існування інтелектуального, морального і релігійного почуттів, як і те, що людина є спонукувана цим потрійним почуттям в своїй поведінці. Дані почуття є фактами, принаймні так само зрозумілими для неї, як і зовнішні явища, бо вони є частиною її самої – тому вони є такими ж реальними, як вона сама.



З того факту, що людина має інтелектуальні здібності, ми робимо висновок, що першопричина, яка спричинила появу першої людини, також має розум; інакше, вона не могла б дати людині того, чого б сама не мала; тому що утворення кимсь інтелекту означає наявність інтелекту в того, хто його створив, що погоджується з поданим в Біблії принципом: «Хіба Той, що око створив, – чи Він не побачить?» (Пс. 93(94):9).

Далі, з того факту, що людина володіє моральними і релігійними здібностями, ми робимо висновок, що творець першої людини мусить мати моральні і релігійні здібності, бо створення моральних і релігійних здібностей вказує на посідання їх тим, хто їх утворив. Отже, посідання людиною розумових, моральних і релігійних здібностей засвідчує, що й Першопричина їх посідає. Таким чином (з факту, що людина, як Його створіння, має дари мудрості, справедливості і любові), ми приходимо до висновку про існування мудрого, справедливого і люблячого Бога Творця. Наявність цих здібностей в нас означає, з точки зору причини і наслідку, що існує Бог, і що Він є мудрим, справедливим і люблячим.

ДОСВІД Є ДОКАЗОМ

Тепер представимо шостий доказ існування Бога: життєвий досвід тих, хто приходить до гармонії з Ним – духовно зачатих Божих дітей. Цей аргумент не є переконливим для тих, хто не має такого досвіду. Для них цей аргумент в кращому разі може мати не більше значення, чим те, що базується на свідченні інших. Але для тих, хто має цей досвід, він є найбільш вражаючим і переконливим з усіх аргументів існування Бога, бо він приводить їх до безпосереднього контакту з Богом як істотою, не через зовнішнє відчуття, але, насправді, через внутрішнє відчуття Духа, дане їм при зачатті від нього. Вони на досвіді переконуються, що з кожним поступом віри в Бога і послуху, який вони роблять, виконуються обітниця, пов'язані з цим поступом.

Таким чином, коли вони виявляють покаяння перед Богом, то переконуються, що Він, в гармонії з Його обіцянкою, в таких випадках дає їм змогу ненавидіти і відкидати гріх, а любити і практикувати праведність. Коли вони виявляють віру в Ісуса як свого Спасителя, то знаходять обіцяний мир з Богом, який стає їхнім. А коли вони

виявили послух і вчинили посвяту, то отримували обіцяне зачаття від Духа. Те, що вони його отримували, ставало для них очевидним завдяки виявленню, що вони посідають нові і збільшені сили – духовні сили, вкорінені в їх серця і розуми, що дають їм змогу розуміти й оцінювати духовні речі і прагнути до них, як до своєї життєвої мети – це те, до чого вони були нездатні перед таким зачаттям. Вони переконуються, що кожне правдиве зусилля до зростання в духовній ласці, знанні і плідності в служінні винагороджується таким зростом.

При користуванні привілеєм молитви, в гармонії з Божественно влаштованими умовами, вони мають найбільш переконливий доказ для розуму і серця щодо Божого спілкування з ними через відповіді, які вони отримують на такі молитви. Згідно Його обітниць, вони пізнають, що Він робить усе для їх добра. Їх єдність і стосунки з Ним стають настільки близькими, що вони вчаться бути одного духа з Ним, і це завдяки контакту з Ним, який вони постійно відчують і усвідомлюють. В усіх їх життєвих справах вони чітко розпізнають Його діяльність відносно них. Цей зв'язок стає настільки тісним, що вони є постійно сповнені відчуттям Його присутності, ласки і допомоги. Таким чином, вони ходять і розмовляють з Богом, і вони живуть Ним. Для них Він є живою дійсністю, такою ж реальною, немов би Він був видимий. Для них Його постійна співпраця з ними є найбільш виразним і переконливим доказом Його існування і Його головних атрибутів – мудрості, сили, справедливості та любові. Для тих, хто не має цього досвіду – це нещастя; нещастя полягає в тому, що вони не вживають заходів, необхідних для його надбання. Але відсутність їх досвіду в цих речах не робить нереальним цей досвід, яким удостоєні ті, хто виявляє необхідне покаяння, віру і послух; а це том, що для них свідчення Духа є найбільшим і найпереконливішим доказом існування Бога.

НЕМОЖЛИВІСТЬ ЗАПЕРЕЧИТИ ІСНУВАННЯ БОГА

Тепер пропонуємо до уваги наш сьомий і останній доказ щодо існування Бога: неможливість спростування Його існування, тому що атеїзм не може бути доведений, бо, щоб довести атеїзм, хтось мусів би сам бути Богом – що доводило б існування Бога.

Наступні міркування доведуть це твердження: перш ніж хтось міг би правдиво сказати, що в світі немає Бога, він повинен знати і до кінця розуміти кожен істоту, річ, принцип, діло, силу і т.п., минуле і теперішнє у Всесвіті; бо якщо б щось з цього опинилось за межами його знання і розуміння, то це одне могло б бути Богом; або, іншими словами, він сам повинен знати все – бути всезнаючим. Перш ніж хтось міг би авторитетно заявити, що Бога немає, він повинен бути всюди у Всесвіті, і то від вічності до вічності, і бути обізнаним про все усюди і в той же самий час; іншими словами, такий повинен бути всюдисущим і вічним, так само, як і всезнаючим. Щоб хтось міг переконливо сказати, що Бога немає, такий мусить бути всемогутнім, бо лише таким чином він міг би мати гарантію як доказ проти існування іншої всемогутньої істоти, котра могла б забажати утаїти своє існування від кого-небудь іншого завдяки обмеженню об'єму його знання так, щоб він ніколи не виявив її існування. Щоб безумовно стверджувати, що немає Бога, треба також бути духом, бо лише духи можуть бачити духів, а оскільки ті, які не є духами, упевнені, що вони не бачили духовну істоту, якою є Бог, то вони ніколи не зможуть з певністю підтвердити, що Бога немає.

Отже, щоб бути в стані довести, що Бога немає, хтось повинен сам бути вічною, всезнаючою, всюдисущою і всемогутньою духовною істотою, тобто, повинен сам бути Богом, і, зрештою, тоді все одно був би Бог. Отже, існування Бога спростувати неможливо. Тому атеїзм неможливо довести, тоді як теїзм – наука про те, що є Бог, який існує окремо від Всесвіту, і який створив та підтримує його – як показують наші сім пунктів, є річчю доведеною. Справді, сам розум, не враховуючи відкриття, показує, що Біблія є вірною принаймні у двох відповідних своїх твердженнях: «Безумний говорить у серці своїм: „Нема Бога!“» (Пс. 13(14):1); і «страх [пошана] Господній – початок [основа] премудрості» (Прип. 1:7).

БОГ ВЧЕНОГО

Після завершення розгляду вищезазначеного, до нашої уваги дійшло доречне інтерв'ю «Бог Вченого» в журналі *Collier's – The National Weekly* за 24 жовтня 1925 року доктора Міллікена, який є одним з найвидатніших науковців – одним з нечисленних вчених, яким була присуджена Нобелівська

премія за видатну наукову працю. Ми знаходимо задоволення в цитуванні значної частини його інтерв'ю:

«Я не можу пояснити, чому я швидше живий, аніж мертвий. Фізіологи можуть розповідати мені багато про механічні і хімічні процеси мого тіла, але вони не можуть сказати чому я живий. Однак, чи не було б зовсім абсурдним заперечувати, що я живий? Наше наукове знання, порівняно з тим, що ми знали 100 років тому, є дуже великим, але в порівнянні з тим, що ще має бути знаним, воно є незначним.

Колись карта Землі містила в собі багато великих, незаповнених місць, позначених як «недосліджене». Зараз їх дуже мало. Карта науки є все ще великим чистим аркушем з лише поодинокими крапками, які показують те, що було відкрито; і чим більше ми досліджуємо, тим більше усвідомлюємо, як далеко ми є від будь-якого справжнього розуміння про все це, і тим ясніше ми бачимо, що при дійсному визнанні нашого незнання і обмеженості, ми пізнаємо існування Чогось – Сили, Істоти, в якій і завдяки якій ми живемо, рухаємося і маємо наше існування – Творця, яким би іменем ми Його не називали.

Я не дуже стривожений щодо того, чи я повністю погоджуюсь з вами в моїм розумінні Творця, чи ні, бо «чи ти Богу глибінь дослідити?» Як ваше розуміння, так і моє, мусить бути в такому випадку неясним і невизначеним.

Я менш за все схильний сперечатися з людиною, яка одухотворяє природу і говорить, що для неї Бог є душею Всесвіту, бо дух, індивідуальність і всі ці абстрактні поняття, що їх супроводжують, такі як любов, обов'язок і краса, існують для вас і для мене так само, як залізо, ліс і вода. Вони у всіх відношеннях є такими ж реальними для нас, як і фізичні речі, з якими ми стикаємося.

Тому жодна людина не може змалювати природу позбавленою тих властивостей, які є частиною вашого і мого досвіду, і які, як знаю я і ви, існують в природі. Якщо ви в своєму розумінні ототожнюєте Бога з природою, то ви змушені приписувати Йому свідомість і особистість, або, краще, надзвичайну свідомість і надзвичайну особистість. Ви не можете пізнавати природу, нехтуючи її найбільш визначними властивостями. Також не зможете позбавити при-

роду таких властивостей, незалежно від того, як далеко ви повернулися б назад в часі. Іншими словами, матеріалізм, такий, як його звичайно розуміють, є цілком абсурдним і абсолютно нерозумною філософією, і таким його насправді вважає більшість думаючих людей.

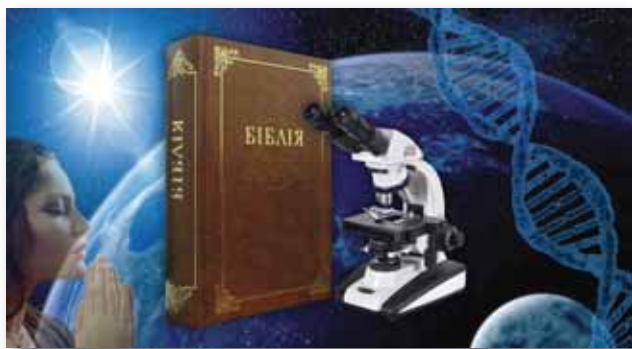
В такому разі, без намагання іти далі у визначенні того, що в такому випадку не піддається визначенню, дозвольте мені підтвердити це моє переконання, хоч ви можете і не повірити деяким окремим поняттям про Бога, яким я, можливо, по-стараяюсь надати виразності, і хоча незаперечною правдою є те, що багато наших розумінь є іноді по-дитячому антропоморфічними¹, але кожний, хто достатньо контролює свої здібності, аби усвідомити свою власну нездатність розв'язати проблему існування, схиляє своє чоло перед природою, якщо хочете – перед Богом, як я волюю говорити, Який є над цим всім і Чиї атрибути частково відкриті нам у цьому всьому, так що це завдає мені так само багато болю, як Кельвіну²: «Чути примітивні атеїстичні погляди, виражені людьми, які ніколи не пізнавали глибшої сторони існування». Тож дозвольте мені надалі використовувати слово «Бог» для опису того, що є поза таємницею існування і того, що надає їй значення. Я сподіваюсь, ви не зрозумієте мене неправильно, коли я скажу, що ніколи не зустрічав думаючу людину, яка б не вірила в Бога.

Те, як ми мало знаємо про первинну природу речей, дивовижно виявляється у змінах в наших розуміннях, які відбувались протягом приблизно тридцяти останніх років. Коли я розпочинав свою дипломну роботу в 1893 році, ми були дуже впевнені, що фізичні основи світу були збудовані приблизно з сімдесяти незмінних, непо рушних елементів. Ми також робили чітке розрізнення між матеріальною фізикою та ефірною. Ми вірили в закон збереження енергії, закон збереження маси і закон збереження кінетичної енергії, і ми точно знали, як Всесвіту за допомогою цих принципів вдавалося підтримувати свій рух. Але тепер ми набагато менше впевнені в цьому, ніж тоді.

¹ Антропоморфізм – уподібнення будь-чого до людини або уявлення Бога в образі людини

² Кельвін – англійський математик і фізик, 1824-1907 рр.

В 1895 році рентгенівське проміння ввійшло як абсолютно нове явище, і невдовзі була виявлена радіоактивність, яка показала нам, що «дані елементи» є не зовсім кінцевими речами, що атоми постійно зазнають змін і не є непорушними. Тепер виявляється, що електромагнітні закони не діють у взаємодії електронів всередині атомів. Ейнштейн зробив висновок, що маса і енергія є взаємозамінними термінами, і ми всі тепер погоджуємося, що попередні різниці між матеріальними, електричними та ефірними явищами повинні бути відкинені. А отже, я дуже обережний щодо визнання того, що наші теперішні наукові розуміння і гіпотези будуть тривати завжди, і я ще більш обережний щоб робити догматичні заперечення або твердження в сфері релігії – сфері, яка, як усі визнають, знаходиться поза сферою, в якій можливе інтелектуальне знання.



Одне я можу сказати напевно, а саме: що немає наукової підстави для заперечення релігії і, на мою думку, також немає жодного приводу для конфлікту між наукою і релігією, бо їх сфери є зовсім різними. Люди, які дуже мало знають про науку, і люди, які дуже мало знають про релігію, вдаються до суперечок, а спостерігачі уявляють собі, що це є конфлікт між наукою і релігією, тоді як конфлікт є тільки між двома різними видами неосвіченості. Перша важлива суперечка такого роду виникла через висунення Коперником своєї теорії, що Земля, замість того, щоб бути пласкою площиною і центром Всесвіту, насправді є лише однією з числа малих планет, що обертаються по своїй осі раз на добу, і раз на рік проходять по колу навколо Сонця. Коперник був священиком – каноніком кафедрального собору, і був спочатку людиною скоріше релігійною, аніж науковою. Він знав, що основи правдивої релігії не є закладені там, де наукові відкриття будь-якого виду могли б їх порушити. Він був переслідуваний не тому, що пішов проти

вчень релігії, а тому, що згідно його теорії людина не є центром Всесвіту – а це було найбільш неприємною новиною для численних егоїстів...

Ми багато років твердо вірили, що Сонце є просто розжареним до білого тілом, яке поступово охолоджується. Тепер ми знаємо, що коли б це було лише так, то воно охоллоло б давно; і ми шукаємо джерело його безперервного запасу тепла, і схильні вірити, що це є якась форма субатомної зміни. Наші відкриття в цій сфері є такими ж революційними, як відкриття Коперника, але ніхто не думає про них, як про антирелігійні. Неможливість правдивої науки і правдивої релігії будь-коли конфліктувати стає очевидною, коли хтось досліджує мету науки і мету релігії. Метою науки є розвивати, без забобону чи упередження, всякого роду знання фактів, законів і процесів природи. З іншого боку, завдання релігії навіть більш важливе – розвивати сумління, ідеали і прагнення людства.

Багато наших великих вчених дійсно були людьми глибокого релігійного переконання і способу життя... „Я вірю, що чим більш старанно вивчається наука, тим далі вона забирає нас від усього, наближеного до атеїзму”. І знову: „Якщо ви достатньо здорово мислите, то ви будете змушені через науку прийти до віри в Бога, яка є основою всякої релігії. Ви побачите, що наука не суперечить, але допомагає релігії”. Візьміть інших видатних науковців – сер Ісаак Ньютон, Майкл Фарадей, Джеймс Клерк-Максвелл, Луї Пастер – усі вони були не лише релігійними людьми, але були також вірними членами своїх спільнот. Бо найбільш важливою річчю в світі є віра в моральні і духовні цінності – віра в те, що є сенс і значення існування, віра, що ми кудись прямуємо! Ці мужі наврог чи могли б стати настільки видатними, якби їм бракувало цієї віри...

Не є чимось неймовірним те, що колись ми матимемо можливість робити в наших лабораторіях те, що Сонце робить в своїй лабораторії. В такому разі можна припустити, що наука, якби їй дати таку можливість, змогла б змінити цей світ за одне покоління. Але з яким результатом? Без моральної підоснови релігії, без духа служіння, який є суттю релігії, наші нові можливості були б лише засобами нашого знищення».

BS № 533, 1950, 58; TP № 333, 1983, 121

ЧОМУ ЛЮДИ БОЯТЬСЯ ДРУГОГО ПРИХОДУ ХРИСТА

«І будуть ознаки на сонці, і місяці, і зорях, і тривога людей на землі, і збентеження від шуму моря та хвиль, коли люди будуть мервтіти від страху й чекання того, що йде на весь світ, бо сили небесні порушаться. І побачать тоді «Сина Людського, що йтиме на хмарах» із силою й великою славою» – Луки 21:25-27

ВСІ ЛЮДИ усвідомлюють собі, що їм бракує досконалості. Більше того, майже всі розуміють, що над їх життям, в різній мірі, тяжіє провина. В більшості страх перед Богом є інстинктивний. Страх до певної міри є навіть позитивним проявом – «Отже, біймося, коли застається обітниця входу до Його [Божого] відпочинку, щоб не виявилось, що хтось із вас опізнився» (Євр. 4:1). «Початок премудрості – страх перед Господом (Пс. 110(111):10).

Однак противник використав цей властивий, належний страх, і вигадав вчення, які Апостол називає «диявольськими науками». Отже, з цього початку аномальний, ірраціональний страх оселився майже в кожному розумі, язичників і цивілізованих людей.

Серед інших неправдивих теорій, які відносяться до другого приходу Христа, існує, наприклад, погляд братів адвентистів, який представляє момент приходу Господа як голос ангела (в день Останнього Суду) до світу і його мешканців, який позначить кінець надії всіх тих, які раніше не були приведені до духовної єдності з Богом через Христа. Адвентисти не є самотніми у навчанні цієї теорії. Конфесійні кредо фактично всіх деномінацій також навчають цій теорії.

Загально визнаний або *конфесійний* погляд про великий день суду може бути виражений наступним чином: при кінці віку в товаристві ангелів і померлих святих, а також у супроводі потрясінь природи, які спричинять відчинення гробів, знищення всесвіту, Христос прийде вдруге, сидячи на буквальній хмарі і з'являючись в променюючому тілі всім людям. Згідно цієї теорії Господь буде сурмити достатньо голосно, щоб Його почули по цілій землі, пробуджуючи сорок мільярдів померлих і ділячи їх на два класи. Один клас буде по Його правиці, другий – по лівиці, і Він

обох відправить назад туди, звідки вони прийшли: небагатьох до вічного раю, а багатьох на вічні муки. Всі ці події мають виконатися протягом одного дня в двадцять чотири години.

ЧАС РЕСТИТУЦІЇ Є ДНЕМ СУДУ

Святий Петро описує час другого приходу і *благословення*, якими тоді буде обдароване людство. Він говорить так: «Щоб часи відпочинку [зеленості, весни] прийшли від обличчя Господнього, і щоб послав заповідженого вам Ісуса Христа, що Його небо мусить прийняти [затримати] аж до часу відновлення всього, про що провіщав Бог від віку устами всіх святих пророків Своїх» (Дії 3:19-21).

Святе Письмо навчає, що Ісус Христос і Його прославлена Церква разом «світ судитимуть» (Дії 17:31; 1 Кор. 6:2). Загально вважається, що суд світу означає прокляття світу. Тоді як правдиве значення є наступне: Бог засудив цілий світ внаслідок непослуху одного чоловіка і так впорядкував справи, щоб цілий рід Адама мав повну, відповідну особисту пробу задля отримання Вічного Життя, яке виникає з викупу, зробленого нашим Господом Ісусом. Це все є дане через Боже милосердя. Якби Бог не виявив жодного милосердя, то не було б ні викупу, ні майбутнього суду. Проба Адама шість тисяч років тому завершилась карою, під впливом якої шість тисяч років панували гріх і смерть.

Бог, після того, як дав Відкупителя, готовий заложити Месіанське Царство, щоб створити кожній людині особисту можливість направи, піднесення, освячення, і тим самим осягнення вічного життя.

Досі були зроблені тільки наступні вступні кроки цього великого плану:

(1) Спаситель помер, праведний за неправедних (1 Пет. 3:18).

(2) З'явився перед Богом за свій люд Віку Євангелії.

(3) Ця пропозиція, або привілей для Його теперішнього Божого люду, відлучила від світу тих усіх, які прийняли Його, а Господь приготує таких осіб, щоб вони допомагали іншим ввійти у велике благословення Його Царства.

«ХТО ВСТОЇТЬ КОЛИ ВІН З'ЯВИТЬСЯ?»

Однак є ще інший бік цієї справи. Святе Письмо вказує, що під час другого приходу Господа тільки святі будуть приготувані прийняти Господа з радістю; що в тому часі людські маси так будуть зв'язані з гріхом і несправедливістю, що замість того, щоб бути гідними Його визнання, їх життєва поведінка підлягатиме засудженню і каранню. Тому є написано: «А ну ж тепер ви, багаті, – плачте й ридайте над лихом своїм, що вас має спіткати» (Як. 5:1); «Горе вам, тепер ситим, бо зазнаєте голоду ви» (Лук. 6:25).

Великий Вавилон має впасти (Об. 18:2), а величні інституції цивілізації – які частково є добрими, а частково злими – виявляться тільки до певної міри добрими для справ нового Царя і Володаря нового уряду. Це означає, що багато тих, які тепер є розпорядниками багатств, впливу, становищ і людських почестей і т.п., будуть покликані для пояснення і будуть усунені зі свого розпорядництва. Усвідомлення понесених збитків є символічно представлено у Святому Письмі через плач, голосіння і злидні, коли цей клас втратить практично все, до чого тепер прив'язані його почуття.

Ми не говоримо, що бідні є більш праведні, ніж багаті, хоча бідні є більш чисельні. Ті, котрі мають мало добра цього світу, пережили тяжкі проби і пізнали голод, правдоподібно менш глибоко відчувають загрозовий час великого утиску, аніж ті, котрі довго були оточені достатком.

Під виглядом різних символів Біблія наочно представляє цей день утиску, який наближається як вихор, як огонь, буря, потоп, «час утиску, якого не було від початку світу». Цей великий день є над нами і швидко наближається. Занепокоєному світу було дано побачити чисельні проблиски палаючого неспокою, гніву й обурення, які скоро охоплять світ вогняним випробуванням, якого ніколи він досі не переживав (Дан. 12:1; Мат. 24:21).

«ВІН СУДИТИМЕ СВІТ В ПРАВЕДНОСТІ»

З цієї точки зору, побоювання людства властиво основані на визнанні несхвалення великим Царем того, що в великій мірі діється у цьому світі в ім'я цивілізації, а навіть в ім'я самого Месії! Однак, звернімо увагу на славну сторону цієї темної хмари, яка щодень насувається усе ближче та ближче. Вкажимо людям на славні благословенства Царства Месії, навчаймо їх просити про нього – «Нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя», і зрозуміти та оцінити принципи, які керують тим Царством, щоб вони могли пройти через цей утиск з якнайменшою шкодою.

Послухаймо слів пророка (які зовсім не відносяться до Церкви, яка була визнана гідною, щоб уникнути того всього, що приходить на світ, але в цілому є звернені до людства і нагадують ті кращі частини цього світу): «Шукайте Господа, всі покірні землі, хто виконує право Його. Шукайте правди, шукайте смирення, – може будете сховані ви в день Господнього гніву» (Соф. 2:3). Звичайно, виявиться правдою, що ті, які намагаються бути більш покірні і більш праведні від інших, будуть краще приготувані до жахливого трясіння і страшного терпіння цього дня утиску, який приготує серця людей для прийняття доброго насіння – послання Божої правди і ласки, які тоді пізнає кожне створіння.

BS № 708, 1995, 22; SB № 89, 1995, 52



ПІСЛЯ СМЕРТІ СУД



«І як людям призначено вмерти один раз, потім же суд, так і Христос один раз був у жертву принесений, щоб понести гріхи багатьох, і не в справі гріха другий раз з'явитися тим, хто чекає Його на спасіння» – Євр. 9:27,28

НАШ ТЕКСТ здавна неправильно розуміється; для більшості християн він означає наступне: *стережіться того, щоб під час смерті не піти на вічні муки, і стережіться дня останнього суду*. Він (на їхню думку – *заув. перекл.*) наказує людству тремтіти від самої лише думки про ізоляцію від Бога, яка чекає всіх, котрі в цьому житті не досягли миру з Богом у Христі. Ми цілком погоджуємося з тим, що Святе Письмо справді вчить про справедливу заплату, чи то тепер, чи в майбутньому житті, «на всяку душу людини, хто чинить зле» (Рим. 2:9; Мат. 12:36; 1 Тим. 5:24). Ми погоджуємося, що ніхто не може безкарно порушувати будь-якого Божого права, і «що тільки людина посіє, те саме й пожне» (Гал. 6:7), але ми цілком відкидаємо погляд, що Божественний Творець з моменту створення людини запланував жорстокі та несправедливі неймовірні тортури, з їх болючим та постійним стражданням, до яких в момент смерті нібито вкидається більша частина людства, де вона має навіки лишатися.

Цей помилковий погляд перекочував до нас з середньовіччя. Та ми дякуємо Богові, що очі нашого розуміння поступово відкриваються, в результаті чого від нас відходять ті вчення, які кажуть про це страшне жахіття, яке нас колись поневолювало, а наші розуми побачили більш тверезий образ Всемогутнього разом з кращим розумінням Його Слова, яке вчить, що кара за гріх – смерть, тобто припинення життя, а остаточною карою для непоправно грішних буде знищення (Рим. 6:23; Пс. 144:20; див. спец. видання нашого журналу *Біблійний Прапор*, «Багач в аду»).

Неправда зазвичай є дуже непослідовною, так як і в цьому випадку: з одного боку, деякі на підставі процитованого вірша стверджують, що суд усіх відбувається не-

гайно після смерті, і що невимовні страждання всіх тих, визнаних за негідних, тобто безбожних, невідроджених, починаються відразу після того і триватимуть цілу вічність без будь-якої зміни чи полегшення. З іншого боку, вони стверджують, що в майбутньому буде день суду, під час другого приходу Христа і воскресіння померлих, якого усі мусять чекати, і що тоді ті, котрі в мить смерті були вже засуджені як негідні, будуть спроваджені з місця вічних мук і знову будуть засуджені як негідні, після чого будуть відіслані назад в ті самі безнадійні вічні муки.

Такий погляд є, звичайно, дуже нелогічним, оскільки, якщо всі ті, які були визнані негідними, в мить смерті відправляються на покарання у вічні муки, то чому вони мають бути збережені на майбутній день суду? Вчення про те, що одразу після смерті всі відправляються або до небесної слави, або на вічні муки, не згідна з Божим свідоцтвом, яке відносить нагороду і карання на час після пробудження у воскресінні (Мат. 16:27; Лук. 14:14; Об. 11:18; 2 Пет. 2:9; Йов 21:30, див. Туркопяка і KJV).

Ми не обговорюємо зараз наш текст детально. Перш за все, ми просто аналізуємо деякі загально поширені помилкові погляди щодо суду, як також біблійний погляд щодо часу суду Церкви і світу. Який же посвячений, освячений Духом християнин, не визнає того факту, що він тепер стоїть на випробуванні, щоб могло бути прийняте рішення, чи може він, чи не може бути визнаний за гідного Божої ласки і вічного життя? Правдивими християнами ми стаємо тепер через віру і посвячення, будучи на «пробі», як це визнають наші друзі методисти. Час випробування – це наше земне життя, в якому ми виконуємо власне спасіння зо страхом і тремтінням (Фил. 2:12).

Нашою пробою є перевірка вірності, щирості та лояльності у згоді з угодою посвячення. Прекрасні остаточні нагороди після пробудження у воскресінні під час другого приходу Христа будуть залежати виключно від нашої вірності під час проби в земному житті.

СУД СВІТУ НАЛЕЖИТЬ ДО МАЙБУТНЬОГО

В Діях 17:31 Апостол виразно показує, що суд світу належить до майбутнього. Він це підтверджує, запитуючи: «Хіба ви не знаєте, що святі світ судитимуть?» (1 Кор. 6:2). Оскільки Євангельський вік був призначений для того, аби визначити, хто буде членом Христового Тіла, аби з Ним царювати тисячу років (Об. 20:4,6), і становити вибраних суддів світу, а також, аби визначити, хто буде належати до позostalих вибранців – для кожної думаючої людини має бути цілком очевидним, що суд світу або день проби не може настати перед завершенням суду і проби всіх вибраних.

Характер суду, або проби вибраних в час теперішнього віку, повинен, крім того, стати такою ілюстрацією випробування, тобто суду, яка раз і назавжди відкинула б такий немудрий погляд, який дістався у спадок від середньовіччя, а саме, що день суду світу триватиме 24 години, коли Христос просто винесе вирок людству, оминаючи, при тому, будь-який сенс процесу, найперше, в значенні навчання та випробування його у знанні правди, а потім карання задля направи.

Тексти Святого Письма досить виразно й логічно доводять, що часом проби, або суду світу, має бути день Тисячоліття (що триватиме 1000 років), і що в цей день зійде Сонце Праведності, яке осяє розуми цілого світу знанням про Бога, правду і праведність (1 Тим. 2:4-6; Мал. 4:2; Іс. 11:9; Єр. 31:34).

Ми віримо, що для величезної більшості людства (усіх, за винятком Його правдивого люду) суд, або проба, наступить після смерті – після законного усунення вироку Адамової смерті та її поглинення перемогою (1 Кор. 15:54), що добре представлено в нашій літературі.

Аргументи Павла знали ті, котрі були ознайомлені з образними службами при скинії. В її церемоніях кожного року мало місце пригадування гріхів; щороку в день

примирення приносилась типічна жертва, яка насправді ніколи не усувала гріха, а була лише образом на правдиве діло, яке пізніше мало бути виконане Христом. Бо кров козлів і телят не могла усунути гріха, вони були лише образами й ілюстраціями правдивої жертви – «Агнця Божого, що на Себе гріх світу бере», «щоб власною жертвою знищити гріх».

ПРИМИРЕННЯ, ПОКАЗАНЕ В ОБРАЗАХ

Бог покерував, щоб весь процес примирення за гріхи людини був показаний в типах, тобто образах, *нам* на науку, щоб Божа людина була «до всякого доброго діла готова». Отже, євреї мали святая святих, що зображувала присутність Єгови – тобто саме небо; а смерть Христа була щороку ілюстрована священиками, які вживали тварин, щоб зображувати свою смерть. Коли забивався бичок, що зображував (був принесений за) священика, він символізував смерть священика, який з того моменту зображував Христа як «нове створіння»; він брав кров (як доказ жертвування свого *попереднього* життя) з собою до святая святих, щоб представити її як *ціну викупу* за гріхи народу, і таким чином отримати від Бога прощення гріхів народу і його майбутню *ласку*.

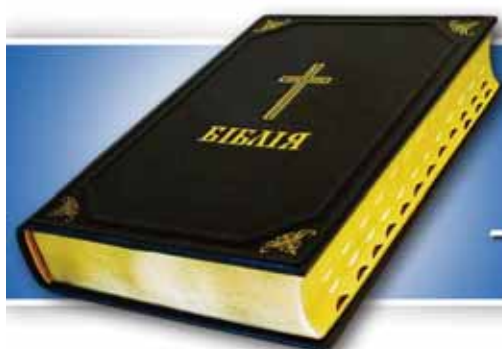
Але, оскільки ці люди були в даних чинностях типом Христа і Його *досконалого* діла, то це повинно було бути показане; для цього була така постанова, що якщо священик не приносив точно визначеної жертви у властивий спосіб, то повинен був *померти* біля другої завіси і не ввійти до святая святих, в наслідок чого не відбулося б примирення за гріхи народу і він не міг би вийти, щоб благословити цей народ. Та якщо все було докладно виконане, то священик і його жертва були прийняті Єговою, після чого мало місце скасування гріхів і благословення народу. Таким чином, стає зрозуміло, що для тих *людей*, які в посвяченні і забиванні тварин протягом багатьох років були типом Христа, після цієї репрезентативної *смерті* наступав суд, тобто проба. Чи це було досконало виконано в кожній деталі? Якщо так, то їх суд мав бути успішним, а вони повинні були вийти, щоб образно скасувати гріхи народу і благословити його.

Як було встановлено в типі, щоб ці люди (священики) репрезентативно помирили і т.д., так і Христос був один раз принесений в жертву – дійсно помер, аби понести гріхи багатьох; (як показує тип) було необхідним, щоб Його жертва була прийнята в святая святих. Ми маємо докази на те, що Христос перебуває в цій святая святих, – в досконалому духовному стані, – і це є для нас підтвердженням, що Він був приємною жертвою, і що у відповідному часі Він вийде з благословеннями для всіх, за чий гріх Він заплатив ціну викупу – власне життя.

Тут є очевидною причина, чому Апостол представив цю справу. Євреї насміхалися

з погляду про *Спасителя*, який помер, не рятуючи їх, оскільки вони очікували, що Месія буде панувати у великій земній славі і пишноті. Павло показує їм, що Христос обов'язково повинен був найперше страждати, аби купити їх, – *відкупити*, – перш ніж зможе врятувати і благословити, і що все це було показане в типах Закону. І як людям (вашому священству) призначено найперше померти, а потім увійти до святая святих і т.д., ПЕРШ НІЖ МОГЛО НАСТУПИТИ БЛАГОСЛОВЕННЯ, ТАК І З ХРИСТОМ, ЯКОГО ВАШ СВЯЩЕНИК БУВ ЛИШЕ ТИПОМ, ТОБТО ТІННЮ (Дивись також книжку *Тіні Скинїї*).

BS № 677, 1992, 69; SB № 86, 1995, 31



БІБЛІЯ - ПРЕКРАСНА СВЯТИНЯ

БІБЛІЮ можна порівняти з прекрасною будівлею, будівництво якої тривало протягом сімнадцяти століть. Її архітектором і будівничим є Бог. Подібно, як наша прекрасна Земля, діло рук того самого Автора, вона всюди носить на собі сліди Божої руки. Ця велична святиня містить в собі 66 кімнат різних розмірів – 66 книг Старого й Нового Заповіту. Кожен з її 31 173 віршів є каменем, балкою, плитою будинку, що є набагато більш прекраснішою святинєю, ніж храм Соломона чи Зоровавеля з їх тесаними каменям, кедровими колонами, дверима з оливкового дерева, а також підлогами, стінами та стелями, викладеними чистим золотом, зі святими місцями, подвір'ями, галереями та брамами. Чи хотів би ти мати спільність з Отцем? Ти, звичайно, знайдеш Його на території Його святого дому. Чи скористаємося ми з запрошення Царя і ввійдемо всередину? Ми наближаємось туди через прекрасний едемський сад з чудовими квітами, з життєдайними гаями і прозорими струмками.

Перший будинок, найстародавніший, називається Кімнатою Закону і Справедли-

вості. У ньому є п'ять кімнат. Це Книги Мойсея. Одна з цих кімнат є в певному значенні переходом до інших; вона подібна до довгої галереї, оздобленої портретами і картинами захоплююче цікавих сцен – спогадами про осіб і події, які мали місце перед тим, як був закладений камінь під будівництво. До цих постатей належать: Авель, Енох, Ной, Мелхіседек, Авраам, Лот, Сара, Агар, Ісаак, Ревекка, Яків, Ісав та Йосип; а сцени це: рай, вигнання з нього Адама і Єви, потоп, подорож Авраама з Уру Халдейського і його досвідчення з ангелами біля входу намету в Мамре, палаючі міста в долині, жертвоприношення ним Ісаака, сон Якова про драбину, Ревекка біля криниці і правитель Єгипту, який плакав, обіймаючи своїх братів.

З кімнат Закону і Справедливості ми переходимо до ряду вражаюче просторих апартаментів – до Кімнат Історичних Документів. В них знаходиться бібліотека даної будівлі. Тут містяться архіви Божого люду за період понад тисячу років. Цих кімнат є дванадцять, починаючи від Ісуса Навина й до Естер.

Далі ми наближаємося до великої території, яку можемо назвати Гімнастичною Залою будинку або місцем випробувань віруючих – Книгою Йова. Переходячи вправо, ми знаходимося в Галереї Музики, – Книга Псалмів, – де є оркестр цього дому і де знаходяться всі сини й дочки пісень з цимбалами, сурмами, псалтирями та арфами. Виходячи звідти, ми переходимо одразу до Торгової Кімнати – Книги Приповістей, що знаходиться неподалік місця Покаяння, де якийсь час з користю для себе можуть залишатися засмучені банкрути та інші розтратники – Книга Екклезіаста.

Трохи далі заходимо до маленького салону, що знаходиться посеред великої кімнати – Кімнати Співчуття до Засмучених. Це Книга Плач Єремії. Роздивляючись довкола, наше око захоплюється такими розкішними оранжереями квітів, як Книга Рут і Пісні Пісень Соломона. Потім ми входимо до ряду вишуканих піднесених апартаментів, деякі з яких мають великі розміри і відзначаються надзвичайною величністю – їх не менше сімнадцяти. Це Зали Старожитніх Пророків, які ідуть одна за одною від Ісаї до Малахії.

НОВИЙ ЗАПОВІТ

Звідти ми переходимо до частини будівлі з сучасною конструкцією і входимо до чотирьох просторих кімнат особливої краси. Вони зроблені з найяснішого мармуру, який будь коли був добутий зі стародавніх каменоломень. Це кімнати, щодо яких невідомо, чим більше захоплюватись – простотою чи дивовижною довершеністю? Аж тут нашу увагу привертають стіни. Ми помічаємо на них не золоті рельєфи пальмових дерев, лілій, гранатових яблук і херувимів, а чотири портрети в натуральну величину самого Господаря цієї будівлі, зроблені неперевершеною рукою Святого Духа. Це книги чотирьох Євангелістів.

Йдучи далі, ми чуємо голосні звуки робочої машинерії. Ми входимо до довгої зали, в якій постаємо перед механізмами, валами, корбами і шестернями, сила яких, що приводить їх в рух, виходить поза і понад межі нашого зору; вона впроваджує

зміни по цілому світу. Це Кімната Небесної Механіки, велика майстерня будівлі – Книга Дій Апостолів.

Після того, як залишили цю кімнату, ми переходимо до величавих Зал Послань Апостолів, яких в ряду є не менш, як двадцять одна. Золоті двері чотирнадцяти з них підписані почесним ім'ям Павла, апостола поган, а сім позоставших – іменами Якова, Петра, Івана та Юди. Всередині цих зал зібрані певні відбірні скарби Господаря.

Нарешті, ми прибуваємо до таємної галереї, де сяючі світла і темні тіні дуже цікаво змінюють одне одного і де привідкриті величні символи історії Церкви Ісуса, аж до прибуття Нареченого – Величне Об'явлення. Таким чином, ми дійшли до найвіддаленішої частини будівлі. Давайте вийдемо на балкон і роздивимося довкола.



Внизу ми бачимо розлогий прекрасний луг, через який протікає чиста ріка Живої Води. По обидва береги ростуть Деревя Життя з дванадцятьма родами плодів і прекрасним листям, «на вздоровлення народів». На деякій віддалі, високо на вершинах Вічних Пагорбів, стоїть місто зі щирого золота, викупане в світлі, що майорить славою – це Новий Єрусалим. Його мури з яспису, фундаменти з дорогоцінних каменів, брами з перлин. Стережуть його ангели. Це місто не потребує ні сонця, ні місяця: «Слава бо Божа його освітила, а світильник для нього Агнець». О, Зробімо цей прекрасний дім НАШИМ Мешканням! Боже, «відкрий мої очі, і хай чуда Закону Твого я побачу!» (Пс. 119:18).

BS № 285, 1953, 93; SB № 5, 1984, 30

Цю та інші публікації можна знайти на сайті: <http://biblijnyjrapor.com.ua>

або можна писати на e-mail: smre@biblijnyjrapor.com.ua.

З цієї адреси доступні подібні сайти у: США, Франції, Німеччині, Великобританії, Польщі, Литві та Росії.